

هدف:

حصول اطمینان از وجود دستورالعمل اثربخش به منظور ارائه روش صحیح و انجام عملیات اصلاح نژاد و حفظ ذخایر ژنتیکی و افزایش بهره‌وری در ایستگاه تولید اسپرم و اصلاح نژاد گاو شیری

دامنه عملکرد:

مدیریت امور دام، معاونت بهبود تولیدات دامی، سازمان جهاد کشاورزی استان فارس

تعاریف:

فنوتیپ: خصوصیات ظاهری دام

ژنوتیپ: خصوصیات ژنتیکی دام

داغ سرد: شماره‌گذاری روی بدن گاوها با استفاده از ازت مایع

گوساله نر برتر: گوساله نری که از والدین برتر از نظر صفت شیر و درصد چربی مورد انتخاب اولیه قرار می‌گیرد.

گیرد.

شناسنامه ژنتیکی رسمی: شناسنامه ای که توسط مرکز اصلاح نژاد کشور و بعد از انتخاب اولیه و آغاز

اسپرم‌گیری برای گوساله‌های نر برتر صادر می‌گردد.

مراجع و ضمائم:

JF20-OU12.....دستورالعمل اصلاح نژادی مربوط به مرکز اصلاح نژاد کشور

JF20-FR03..... فرم گزارش عملکرد ماهیانه تولید و فروش اسپرم

شرح:

ابتدا گوساله‌های نری که با توجه به آنالیزهای لازم آماری از رکوردهای جمع آوری شده مربوط به گاوداری های شیری تحت پوشش طرح ثبت مشخصات و رکورد گیری، در سطح کشور و همچنین بررسی‌های فنوتیپی و ژنوتیپی گوساله‌های مذکور، توسط کارشناسان مرکز اصلاح نژاد دام کشور مورد تایید و انتخاب اولیه قرار می‌گیرند و شماره آنها طی لیستی از مرکز اصلاح نژاد دام کشور به معاونت بهبود تولیدات دامی استان‌ها اعلام و سپس معاونت بهبود تولیدات دامی استان و یا مدیریت امور دام جهت خرید گوساله نر مناسب اسپرم‌گیری به محل گاوداری‌های صاحب گوساله‌های نر انتخابی و موجود در لیست مرکز اصلاح نژاد

دام اقدام به اعزام کارشناسان نموده تا گوساله‌های نر مذکور را مورد ارزیابی و پس از تایید نهایی، خریداری نماید و پس از اخذ مجوز حمل توسط کارشناسان سازمان دامپزشکی، به ایستگاه اصلاح نژاد دام مربوط به معاونت بهبود تولیدات دامی استان (آب باریک) نسبت به انتقال گوساله نر مناسب اقدام نماید، سپس با طی نمودن مراحل قرنطینه‌ای و گذشت حداقل ۳ ماه جهت تست‌های مجدد بهداشتی و سلامتی و اخذ شناسنامه ژنتیکی رسمی و شماره زنی داغ سرد وارد خط اسپرم‌گیری می‌شوند و بعد از ذخیره سازی طی مدت ۳ ماه (در کانتینر ازت مایع) اسپرم‌های مذکور، جهت توزیع به تعاونی‌های دامداران و گاوداری‌ها منتقل می‌شوند و گزارش تولید و فروش اسپرم طی فرم گزارش عملکرد ماهیانه تولید و فروش اسپرم توسط کارشناس ایستگاه تولید اسپرم به معاونت بهبود تولیدات دامی استان و نهایتاً به وزارتخانه ارسال میگردد (برنامه های کنترل و نظارت). از طرفی در جهت کنترل و نظارت در مورد اسپرم های تولیدی گروه فنی متشکل از یک نفر دامپزشک از اداره کل دامپزشکی و نیز کارشناس مدیریت امور دام سالیانه بطور مرتب و بصورت تصادفی عملکرد و گزارشات ماموران تلقیح مصنوعی هر شهرستان را مورد نظارت و بازبینی قرار داده و بر مبنای عملکرد تلقیح منجر به آبستنی دام ها، اقدام به رتبه بندی ماموران تلقیح مصنوعی می نمایند و از طرفی چنانچه یک نوع اسپرم در چندین شهرستان از باروری کمی برخوردار باشد، اسپرم گوساله نر مذکور مورد ارزیابی و تجدیدنظر قرار گرفته و در نهایت مشکل شناسایی و رفع می‌گردد و گزارش عملیات انجام شده به معاونت بهبود تولیدات دامی و مدیریت امور دام اعلام می نماید. همچنین یک نفر کارشناس با تجربه از مرکز اصلاح نژاد کشور سالانه بطور تصادفی به ایستگاه تولید و انجماد اسپرم مراجعه و ضمن بازدید اسپرم‌های تولیدی را از نظر کمی و کیفی مورد ارزیابی و در صورت وجود مشکل مراتب را به مرکز اصلاح نژاد دام کشور و معاونت بهبود تولیدات دامی و مدیریت امور دام اعلام و در جهت رفع آن دستورهای لازم را صادر می‌نماید.